

Radostně plesejte, jásejte, Bohu vzdávejte chválu a rozlašujte: Hospodin zachránil svůj lid.

Iz 5,1-7: *Můj milý měl vinici na úrodném svahu. Zkypřil ji, kameny z ní vybral a vysadil ušlechtilou révu. Uprostřed ní vystavěl věž i lis v ní vytesal a čekal, že vydá hrozny; ona však vydala odporná pláňata. Teď tedy, obyvateli Jeruzaléma a muži judský, rozhodněte spor mezi mnou a mou vinicí. Co se mělo pro mou vinici ještě udělat a já pro ni neudělal? Když jsem očekával, že vydá hrozny, jak to, že vydala odporná pláňata? Nyní vás tedy poučím, co se svou vinicí udělám: Odstráním její ohrazení a přijde vniveč, pobořím její zídky a bude pošlapána. Udělám z ní spoušť, nebude už prořezána ani okopána a vzejde bodláčí a křoví, mrakům zakážu zkrápět ji deštěm.“* Vinice Hospodina zástupů je dům izraelský a muži judští sadbou, z níž měl potěšení. Čekal právo, avšak hle, bezpráví, spravedlnost, a hle, jen úpění.

Jan 2,9-10: *Jakmile správce hostiny ochutnal vodu proměněnou ve víno - nevěděl, odkud je, ale služebníci, kteří vodu nabírali, to věděli - zavolal si ženicha a řekl mu: „Každý člověk podává nejprve dobré víno, a teprve když už se hosté napijí, víno horší. Ty jsi však uchoval dobré víno až pro tuto chvíli.“*

I. O jednom písničkářovi

Je to má vina, má veliká vina, říkává se v kostelech a vyjadřuje se tím, že před Bohem nemáme čistý štít. V kostelní mluvě se tomu říká hřích – tomu, že před Bohem nejsme čistí. Není to žádný konkrétní čin, je to označení, že to s námi má Bůh opravdu těžké. Má veliká vina, které se sám prostě nezbavím. Tak se to říká v kostele.

A pak jdeme z kostela ven a to, co jsme tam slyšeli a říkali, teď máme prožívat v praxi. Tak to aspoň vyjadřoval starověký písničkář Izajáš. Zpíval třeba tohle: „Obřadů máte, že už je ani nespočítáte, a mně je z nich špatně,“ říká Bůh, „a k čemu vám jsou, když se vám nijak nepropíší do života?“

Takovými písněmi se na vrchol popularity šplhá špatně, však taky lidi neměli Izajáše rádi. Ale to ho neodradilo a byl čím dál konkrétnější: Je to dobře, když se chudým trochu ubere, aby zbylo víc na bohaté? Je to dobře, když se kvalita života měří podle toho, kolik si toho můžete koupit? Je dobře, když v čele stojí lháři a když jim média posluhují? Je dobře, když jsou lidé nafoukaní a nemají jeden pro druhého pochopení? Je dobře, když se bez úplatku nedovoláte práva?

Měli na něj kvůli těm textům čím dál větší dopal. Kdyby zpíval jenom o tom, že máme mizerné politiky, to by si podupávali do rytmu a zpívali by s ním. Ale když se k jeho slovům o pokaženém světě máme připojit s refrénem “Je to i moje vina,” do toho se člověku nechce. Tak si vysloužil nálepku pomlouvače, ne-li zrádce.

II. O hněvu zbožných

Velmoci si rozdělovaly svět a sféry vlivu a ze sousedních zemiček dolovaly výpalné a tu a tam je preventivně obsadily. Z kronik plyne, že tehdejší panovník v Izajášově zemičce to tajně hrál na obě strany, až to prasklo a skončilo obléháním, další okupací a zajetím.

Kdo by ty velmoci měl rád, když je to tak? A kdo by měl rád toho panovníka? A vlastně kdo by měl rád politiku, když je taková? Takhle si stýskali a naříkali a do toho teď přišel Izajáš a prý: „Tak vy hledáte, kdo je největší zlo, a ukazujete na jeden národ za druhým. Já vám teda zazpívám, jak to je: Hospodin zasadil skvělou vinici, a my jsme ji nechali úplně zplanět. *Co s ní?*“ táže se Bůh. *Zarůstá hloží a bodláčí, tak ať.* A co na to vy? Varujete před hloží a bodláčí. Ale bodláčí nás do maléru nepřivedlo, největší hrozbou jsme si přece my sami!“

Takového zpěváka lidi nemilují. Zpívá o tom, jak rádi se za někoho schováme, aby nevyšlo najevo, čeho se dopouštíme. Bráníme se, že špatnosti jsou všude a dělají je všichni, ale to prý není argument. Vysvětlujeme, že je zlá doba a spikly se nešťastné okolnosti, ale jeho to nezajímá: pořád opakuje, že s námi přece Hospodin uzavřel smlouvu a my že jsme tu smlouvu porušili a sloužíme náhradním ideálům. Nevěří na žádné zázračné novoty, ale vysmívá se i tomu, když chceme věrně navázat na dědictví otců: prý už i to dědictví bylo zkažené a přivede nás do záhuby, protože otcové nebyli o nic lepší než my, říká tenhle Izajáš.

III. O hněvu bezbožných

Veliké říše zvadly a uschly, tak jako vadne a schne na světě všechno. Trápilo je, že vadne a usychá i jejich vlastní království (kdo by se netrápil, když musí do zajetí). Hledali, kdo za to může, a když uslyšeli tu Izajášovu písničku, dopálila je: to nám chceš přišít i viny těch druhých?

Ale když si ji poslechli znovu, dopálili se ještě trochu jiným směrem: Bůh prý čekal dobré víno a místo něj našel na vinici jen cosi odporného, a tak se rozhodl, že ji nechá zarůst. Takže takhle to je, to on to tak chtěl! Tak to jsi, Bože, nevymyslel dobře. Proč se stávají zlé věci i dobrým lidem? Kvůli téhle i dalším obtížným otázkám v nich rostl smutek a čím dál větší hněv namířený vůči Hospodinu a nasměroval je od Boha pryč, k někomu jinému, u koho by jim bylo líp. Kdyby někdo takový byl.

IV. O smlouvě

Ti, kdo se tolik nevěnovali sebelítosti, mohli v té Izajášově písničce zaslechnout něco, co v tom rozčilení člověku snadno unikne. Není to tak, že by je Bůh hodil přes palubu. Uzavřel s nimi přece smlouvu. Takovou smlouvu, jakou jinde neseženete: Dostanete do života požehnání, provází vás milost a chrání odpuštění a po vás se žádá jen to, abyste to všechno přijali jako dar a abyste o tuhle smlouvu pečovali: to jest abyste chránili život, hájili pravdu, dělali prostor pro milosrdenství, měli se rádi navzájem. Takovou smlouvu jinde neseženete – tím spíš, že za její porušení ručí Bůh. To, že před ním nemáte zrovna čistý štít, řeší na svůj účet také on (o čemž pak podrobněji vypráví druhá část Bible, když mluví o Kristu).

Takovou smlouvu jinde neseženete, jenže – povídá prorok – vy jste se z ní vyvlékli. Už vaším otcům se asi zdála jakási nevýhodná. Nevešla se jim do ní spousta věcí, které v jejich době byly v lidské společnosti „in“ a které jsou podle jejich přesvědčení ke štěstí potřeba a na které Bůh asi zapomněl. Tak se poohlédli jinde (jen ty zvykové obřady ještě zachovávali, ale o smlouvu už nepečovali, což značí, že život, pravda, milosrdenství a láska musely přenechat místo na výsluní jiným hodnotám). A pak se děly věci: zpočátku jim to ani nepřišlo, ale časem zjistili, že se jim žije hůř. Důvěra mezi lidmi jaksi slábne, vztahy ztvrdly, naděje se přikrčila v koutku... Na tohle dědictví po otcích byste chtěli navázat?

Jenže když na téhle vinici Páně dál rostou místo dobrého vína jen odporná pláňata, co s ní? Tak ať si zaroste bodláčím, pravil Bůh.

V. O dobrém vínu pro tuto chvíli

Když jim to všechno prorok takhle předložil před oči, trochu se lekli. „Co s námi bude dál, je-li to tak zlé?“ tázali se. Odpověď je snadná, pravil: „Navraťte se. Hospodin tu smlouvu pořád ještě nezrušil, pořád platí a o Boží požehnání jste pořád ještě nepřišli. Srovnejte, co je křivé, a připravte cestu Páně, ať mezi nás může přijít a ať je tu vítán“ (tuhle +část Izajášových písniček čteme v kostele hlavně v adventu).

Dávné říše odnesl čas, ty prorocké písničky nám tu však zůstaly a v nich osten obvinění, který voda nevzala: Běda těm, kdo Boží lásku odtrhnou od života, zavrou ji do Bible nebo do kostela, ale do srdce (natož mezi lidmi) ji nepustí. Běda církvi Kristově, která tiše přihlíží nespravedlnostem a křivdám (a v horším případě se jich sama dopouští).

A zároveň běda těm, kdo se oddají chmurám a nedopřejí Bohu právo na další dějství, totiž na naději a milost. Protože když dobré víno není k mání, Bůh dokáže opatřit nové (žádné slivky, ale skvělé!), jak to líčí vyprávění o jedné svatbě, kam přišel Ježíš, a je to Boží příslib do budoucna. Blaze těm, kdo do každého nového dne vstupují v Božím doprovodu, neboť má-li naše činění a vůbec náš svět nějakou naději, její začátek i konec je třeba hledat právě tady, v Božím doprovodu a milosrdenství.

požehnání

„Radostně plesejte, jásejte, Bohu vzdávejte chválu a rozhlášte: Hospodin zachránil svůj lid.“

Tato dávná prorokova výzva se může rozzářit i v našem životě, ale to je na nás, je to naše poslání i radost.

A tak se vydejte, kam máte namířeno, a jděte tam k chvále Pánu Bohu a ku prospěchu sobě i druhým, vybaveni božím milosrdenstvím, vyzbrojeni jeho láskou a povolání jeho spolehlivou věrností. Vždyť Bůh na vás pamatuje dnem i nocí a sám nese i všechna vaše neúnosná břemena.

Jeho milost a pokoj v jeho jménu půjdou s vámi. Amen.